

ABONY

Társadalmi, ipari, kereskedelmi és közgazdasági lap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egészévre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyedévre	2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.	

Felelős szerkesztő

TEMESKÖZY GERZSON

Kiadótulajdonos

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint előfizetési és hirdetési díjak közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendőek
— Nyilttér sora 1 korona. —

Az élelmezés államosítása.

Az állami szocializmus a háború következtében új irányokba terelődött és a viszonyok kéngszerítő hatalmának engedve hatalmas lépésekkel halad előre az új irányban. Az állam mind több és több élelmi cikk árát kénytelen megszabni és amelyeknél az állam még nem látta szükségét az egységes szabályozásnak, ott a városok és községek vették gyakran a maguk részére igénybe az ármegállapítás jogát. Annyit azonban már is konstatálhatunk, hogy az ármegállapítás magában véve, a maximális árak meghatározása nem hozta meg a kívánt eredményt sem nálunk, sem a német birodalomban, amelyet az árak megállapításában követünk. A maximális árak megállapítása magában véve rendkívül nehéz feladat, mert a hatóságnak az áralakulás szövevényes szerkezetébe erőszakkal kell belenyulnia és a legnagyobb körültekintéssel sem lehet figyelemmel mindazokra az érdekekre, amelyek a szabad áralakulásban kielégítést keresnek és találnak. A német birodalomban a gabonaár hatástalanságát elősegítette, hogy ugyanakkor a lisztárak szabályozva nem lettek, de ugyanezek a jelenségek mutatkoztak nálunk is, annak dacára, hogy igen helyesen a gabonaárakkal együtt a

lisztárakat is megállapítottuk. A gabonaneműek a maximális árak megállapításával elkerülték a nyílt piacot úgy nálunk, mint a birodalomban, ami arra vallott, hogy az eladók nem bíztak a maximális árak szilárdságában és komolyságában, másfelől pedig, hogy a maximális árakon felül is sikerült termékeiket értékesíteniük. Az előbbinire jellemző a burgonya ármegállapítása a német birodalomban, ahol a burgonya első ízben megállapított maximális árát tulságosan alacsonynak találták, minek következtében a burgonya kínálata teljesen megszűnt. A számítás helyesnek bizonyult, mert a német birodalmi kormány kénytelen volt magát a burgonya maximális árának fölemelésére elhatározni. A maximális árak azonkívül a gabonáhozatalt rendkívül megnehezítették, ami pedig jellemző azért, mert az ármegállapítás a külföldi gabonáhozatalokra nem vonatkozott. Tekintettel azonban arra, hogy ez a jelenség a német birodalomban is beállott, ahol a lisztárak megállapítva nem voltak, arra a következtetésre kell jutnunk, hogy ebben a tekintetben a gabona áremelkedése a semleges államokban, továbbá az elszállítás nehézségei voltak az okai a külföldi behozatal úgy-

szólván teljes megszűntének.

Még azt sem mondhatjuk, hogy az ármegállapítás azt a közvetlen célt teljesen biztosította volna, hogy az áremelkedésnek szigorú határokat szabhasson. Kétségtelen azonban, hogy eredménye volt ebben az irányban, de főleg abból a szempontból, hogy a maximális árakkal járó gabonahiány, illetőleg a kínálat megszüntetése további állami intézkedésekre vezetett. Ezek a további lépések nálunk a gabonamennyiségek lefoglalásáig, a német birodalomban a gabonamonomóliumig vezettek. Közben azonban a maximális árakkal még egy újabb kísérlettel találkozunk. Ghilány báró földmivelésügyi miniszter arra az üdvös lépésre határozta el magát a tengerinél, amelynek hála Istennek bővebben vagyunk, hogy március 1-ig 27 koronás áron vásárolja a közönséges tengerit szabad kínálat mellett, a zontul pedig a jóval alacsonyabb maximalis árakon rekviráltatja. Ez az eljárás az, amelyet a magunk részéről támogatunk, mert a csökkenő áru és egyúttal az ármegállapítás komolysága mellett emelkedő kínálatra kell számítanunk. A kukorica példája lesz hivatva ezt a józan okoskodást igazolni. Míg nálunk a gabona mennyiségek lefoglalása az Országos Gazdasági Bizottság-

nak elismerésre méltó vezetésével folyik tovább, addig a német birodalomban ez a törekvés a gabonamonomólium behozatalára és ezzel kapcsolatban a hadi gabonatársulat megalakítására vezetett. A maximális árak tehát sem itt, sem ott elegendőknek nem bizonyultak és a maximális áraknak az a jelentősége van, hogy azok alapján megy végbe a gabonamennyiségeknek kisajátítása a birtokosok kezéből. Eltekintve a formától, az állam mindkét esetben a gabonamennyiségek birtokába helyezi magát, a német birodalomban kizárólag, nálunk ellenben az állam egyelőre párhuzamos tevékenységet folytat a maximális árak alapján lebonyolódó szabad forgalommal. Kétségtelen, hogy nálunk a kétféle eljárás sok irányban keresztezi egymást és zavarokat támaszthat, de megvan viszont az az előnye, hogy a szabad forgalmat bizonyos mértékben érintetlenül hagyja.

Háború és közgazdaság.

A világháború a maga szörnyiségében még javában folyik, de közgazdasági életünk vezetői már behatóan foglalkoznak azzal a helyzettel, melyet a háború befejezte fog teremteni.

A csaknem fél év óta tartó háború a monarchia pénzügyi erejét váratlanul erős alapokon nyugvóknak tünteti fel, amit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy a kormány minden újabb rendeletével szűkebb és szűkebb

keretek közé szorítja a moratóriumot, úgy, hogy ma ugyszólván a háboru közepette már tekintélyes összegek vétettek ki a moratórium védelme alól.

A jelenlegi pénzügyi helyzet és a közgazdasági viszonyok egyáltalán nemcsak nem szolgáltatnak okot aggodalomra, de hátróztan feljogosítanak arra a reményre, hogy a háboruval természetesen járó krízis minden, a közgazdasági életre nézve komolyabb rázkódtatás nélkül fog aránylag rövid idő alatt, a háboru befejezte után véget érni.

Sajnos, elkerülhetetlen, hogy ily időkben az erők tulságos megfeszítése kíván áldozatokat is és lesznek sokan, akik hosszú évek munkájának gyümölcsét lesznek kénytelenek feláldozni, de viszont sokan lesznek, akik a háboruval járó vállalkozások kapcsán nyersanyagának előállításával foglalkozó kis — és nagyipart is — vagyonukat aránylag rövid idő alatt tekintélyes módon szaporítják, úgy, hogy közgazdasági szempontból nagyobb eltorlódástól félni aligha volna indokolt.

Természetesen az optimizmustól is tartózkodnunk kell, ha a jövő kialakulását tárgyilagosan akarjuk megjövendölni, de annyi tény, hogy az esetben, ha a kormány és a pénzpiac vezetői az elfogultság, a kapzsiság, vagy a kényelmi politika hibájába nem esnek, rövid 2—3 év alatt képesek lesznek a normális helyzetet megteremteni, annál is inkább, mert a háboru okozta óriási anyagvesztéseket és árucikkeket pótolni kell, vasut-, hid- és utépitkezések, hajóépitések, közlekedési eszközök, katonasági cikkek oly fokozott tempóban szorulnak majd pótlásra, hogy a közgazdasági élet aránylag oly rövid idő alatt térhet vissza régi medrébe, amelyet a háboru előtt senki, még csak remélni sem mert volna.

De ennek egy fontos alapfeltétele van és itt szükséges, hogy a közgazdasági élet vezetői a helyzet magaslatán álljanak és feladatukat a köz érdekében oldják meg olyképen, hogy a legnagyobb önmegtágadás árán is gondoskodjanak a határok betartásáról, védjék meg az ipart a tulkapások, de különösen a kontárkodások ellen, akadályozzák meg a tulmerész vállalkozói kedvet a hitelek szigorú cenzurálásával, hogy mindenki legnagyobb bonitás mellett is, csak olyan célokra kapjon hitelt, amely tényleges foglalkozási ágának megfelel.

Ha az utóbbi évtizedek közgazdasági történetét áttanulmányoznók, egyik legszembeötlőbb jelenségnek láthatnók, hogy a

krízisek mindég akkor öltöttek katasztrófális jelleget, amikor a spekulációs kedv orgiákat ült és pénzintézeteink nemcsak nem akadályozták meg a vállalkozási kedv eltévelygéseit, hanem maguk is forcirozták ezt az egészségtelen elveken kifejlődött spekulációt csaknem könnyelműnek nevezhető hitelezések által.

Tekintsünk végig az utolsó években kiadott compassokon és mindjárt megállapíthatjuk, hogy egész sora a kis- és középbankoknak tünt el a föld színéről, magukkal rántva száz és száz existenciát, akik kizárólag ezen kisebb intézetek támogatásra voltak szorulva és megszűntek életképesek lenni, mihelyt az intézetek megszűntek létezni.

Pedig nagyobb intézeteink ezeket a kisebb pénzintézeti vállalkozásokat valósággal istápolták, csak azért, hogy a gyengébb anyagok ezeknek az intézeteknek jóállása mellett kerüljenek birtokukba és így az ő obligójuk a minimumra redukálódjék.

Mihelyt pedig, ha bajok mutatkoztak, pénzintézeteink könnyörtelen bírúvá váltak az általuk nagyra nevelt törpe bankoknak és kivégezték őket abban a percben, amikor létezésük a nagy bankoknak nem állt érdekében.

Intő például hoztuk ezt fel, hogy megszívlelésre találjon minden téren azzal a célzattal, hogy e háboru után előreláthatólag kezdődő közgazdasági folyamat ne beteges, hanem szilárd, egészséges alapokból induljon ki.

Az idegek a háboruban.

Egy nagy stratégia azt mondta, hogy az a sereg a legjobb, amelynek a legerősebb idegei vannak. Ha nem így áll is a dolog, ennek a mondásnak a mai ideges korszakban nagy jelentősége van. Az idegeknek a háboruban való szerepéről a francia hadsereg legfőbb orvosa Dr. H. Nimier, az egészségügyi szolgálat főparancsnoka a „Revue Scientifique“ hasábjain igen érdekes cikket írt. A mai korban — írja — midőn az idegrendszerek mindenféle mérgektől megrendítve, betegesen és kiszámíthatatlanul reagálnak a külső behatásokra, természetes, hogy a háboru kihatásai nagy fontossággal bírnak. Ennélfogva az a mi feladatunk, hogy ezeket a hatásokat, amennyiben károsak, leküzdjük. Különösen nagy hatásuk van az idegekre a lövegeknek és a katonánál leginkább a látás és hallás benyomásai izgatják fel. Az ellenséget a csatatéren igen rit-

kán lehet látni, kivéve a bayonettharcokat; a golyók kicsinyek és halk füttyhanggal száguldanak át a levegőn; a gránátokat csak egy kis füstfelleg árulja el; és általában a látott dolgok hatása az idegekre sokkal kisebb, mint az a pokoli lárma, amivel a harc jár. A zaj a legfontosabb tényező az idegek nyugtalanításánál, azonban ennek is meg vannak a jó oldalai. A harcban álló katonának saját fegyverének és társai fegyverének ropogását is hallja; hallja az ellenségre irányított gránátok füttyölését és ez is bátorítja, ez is erősíti idegeit. A saját és társai kiáltásai, tisztjeinek vezényszavai, bátorításai mind ellensúlyozzák az ellenség harci fájának hatását az idegekre.

Dr. Nimier felveti azt a kérdést, hogy kibírja-e a mai ember a háborunak izgalmait és hogy ez lehetetlen, annak bizonyítékául azt hozza fel, hogy a Balkán-háboruban is a törökök között igen sokszor pánik ütött ki. Szerinte a legjobb eszköz, ha a katonákat békeidőben hozzászoktatjuk a háboruhoz. „Dragomirov, orosz tábornagy — írja Nimier — tanárának, Szuvarovnak példáját követve az orosz haderőt a felvonulásoknál és manővereknél igazi puska és ágyutüzben gyakorlaltatta, tudva, hogy mit tesz a megszokás. Mai felfogásunk ugyan nem engedné meg ezt az erőszakos módszert, mégis a katonának legalább ahhoz kellene hozzászoknia, hogy gránátokat lásson és hallja, amint közelében explodálnak. A németek igen erősen bíznak léghajók lelkesítő hatásában és azok romboló erejében. Bárhogy is áll a dolog, aki látta már a csapatok átszellemültségét léghajók és repülőgépek megjelenésénél, nem vitathatja el ezek kedvező hatását az idegekre.“

Mi újság?

— **Adomány.** Katonáink árvái részére adakoztak: Ecksstein Ignác 50 K., Kássa Gyula gyűjtőivén 5 K. 50 f. Az eddig gyűjtött összeg 1607 K., 65 fill., mely a Pestmegyei Abonyi Takarékpénztárban kamatozik.

— **Márczius 15.** A r. kath. templomban márczius 15-én reggel 8 órakor a dicső szabadságharcz évfordulóján ünnepi Istentisztelet fog tartatni, melyre a plébániai hivatal, a hatóságokhoz meghívóját szét küldte. Ma is, mint 67 évvel ezelőtt, élet-halálharczát vivja a magyar legnagyobb ellensége, a szabadságharcz leverője, az orosz, a rácz ellen. Isten segítséget kérjük fegyvereink diadalára.

— **A gazdák figyelmébe.** A m. kir. földmívelésügyi minister közhírré teszi, hogy a nagyváradi ministeri kirendeltség körzetében nagy számban jelentkeztek elszegődni hajlandó mezei gazdasági munkások, (férfi és nő vegyesen) kik hónapos vagy éves cselédeknek esetleg más vidékre is hajlandók elszegődni. Jelentkezni kell Mészáros István második birónál, aki a szükségletet összeírja s a kirendeltséggel közli, minek megtörténte után a feltételek megállapítása tételik folyamatba. Tekintettel az előrelátható munkásiányra, vegyék fontolóra gazdáink gazdaaszonnyaink a dolgot és igyekezzenek maguknak megfelelő munkaerőt és házicselédet biztosítani.

— **Köszönet nyilvánítás.** Alulírott ez uton is hálás köszönetemnek adok kifejezést Dr. Hirn Márton úrnak, a miért csonttörésemet a legújabb módszer szerint, Röntgen sugarakkal teljesen kigyógyította. Abony, 1915. február 28.

Csapó Zsigmond.

— **El a halálba.** Mertlik Anna 18 éves hajadon, jegyesének a napokban történt elhalálzását annyira szívére vette, hogy bánatában f. hó 3-án önkézevel vetett véget viruló életének, szülői nagy bánatára.

— **Köszönő levél.** Sorainkat küldjük városunkba egy hazaszerető polgárhoz, Normann Samu urhoz, aki megemlékezvén rólunk, mint harcosokról és aki gondoskodik rólunk, mint népfelkelőkről és ajándékát hozzánk küldte, mi pedig köszönettel fogadtuk és tiszteletünket küldjük ezen ajándékért. Most pedig összefűzve szeretetünket ezen hazaszerető polgárnak szeretetével életünket és vérünket áldozzuk a hazáért és a királyért. Maradunk kiváló tisztelettel a távolba Babcsán János tizedes.

— **Népesedési mozgalom.** Az elmúlt hóban városunk területén a szülöttek száma 48 (m. évben 59), fiu 24, leány 24. Rkath. 48, Ref. 6, izr. 2. Halva született 3. H á z a s s á g k ö t t e t t 7. (m. é. 19) Rkat. párok között 5. Ref. párok között 1. Ref. férfi rkath. nővel 1. megegyezés az atya vallására. Elhalt 37 egyén (m. é. 33) Finemű 21, nő 16. Rkath. 30. Ref. 4, ág. h. ev. 1, izr. 2. Elhaltak tüdőlobban 8, veleszületett gyengeségben 5, tüdőgümőkórbán 4, aggsági aszályban 2, vörhenyben 2, bélhurutban 2, angolkórbán 1, véredényelmeszesedésben 1, bázsingrákban 1, mirigydaganatban 1, görcsökben 1, agyhártyalobban 1, önkasztás folytán 1. Ez év első két havában született 114. (m. é. ugyanezen két hónapjában 100). Házasság kötött 12 (m. 34.) Elhalt 69. (m. 61.) Mult évi két havi szaporulat 39, az idei 44. A harcban távollévők nagyszámának dacára a halálzások száma több s több a szaporulata is, te-

hát népesedési viszonyainkra a háboru semmi befolyással nincs.

— **A hadbavonultak adótartozása.** A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a bevonultak adója — további rendelkezésig — függőben tartandó, kivéve, ha az elévülés esete forog fenn. A katonaság által átvett ló, iga vagy más ingóságok szintén mentesek a végrehajtás alól s az ezekért kapott megváltási összeget sem lehet lefoglalni. Az adókivetés és összeírás alól azonban mentesség nincs.

— **A nép háborus mesei.** Rudolf volt trónörökös misztikus halála még most sem hagyja pihanni a nép fantáziáját. Ez a csapongó fantázia azt a lehetetlen hírt szülte, hogy a Rudolfunk Vilmos császárral együtt küzd a harctéren, ketten legyőznek minden ellenséget és aztán a magyar német között felosztják a legyőzött országait. Hasonló alapgondolatu az a híresztelés is, melyet különben egy, a német francia harctéren megsebesült bakka hozott haza, hogy a háborúnak márciusban vége lesz, mert akkora a szerbeket, minden bajnak okozóit, összetörjük. Ezen összetörés pedig úgy történik, hogy északról és nyugatról a magyarok és németek, keletről a törökök és perzsák (!) nyomulnak Szerbiába és a találkozásnál összemorzsolnak minden szerbet. Mindezen fantázia szülemények pedig a nép azon erős hitében gyökereznek, hogy győzni fogunk, győznünk kell, ha mindjárt csodás erővel is, a világháboru nagyszerű eposzában.

— **Meddig tart a népfelkelési szolgálat.** Erre a mostani időben nagyfontosságú kérdésre a hozzáérkezett sűrű tudakozódásokra az osztrák honvédelmi miniszterium hivatalosan válaszolt és közölte, hogy a háborus állapot a népfelkelési törvényben a népfelkelési kötelezettség korhatárára nincs befolyással. Mindenki, aki a népfelkelési korban él, addig tartozik népfelkelési szolgálatot teljesíteni, míg a népfelkelésről szóló törvény 4. szakasza értelmében a népfelkelést fel nem osztadják.

— **A hadügyminiszter alkohol tilalma.** A közös hadügyminiszter rendeletet adott ki, amellyel megtiltja a vasúti vendéglősöknek és italmérőknek, hogy a vasútállomáson átutazó katonáknak bármiféle szeszes italt adjanak.

— **A népfelkelési bemutatató szemlén alkalmasoknak talált tanítókat** nem mentették fel a hadi szolgálat alól. A közoktatásügyi miniszter két hónappal ezelőtt felhívta az elemi iskolák igazgatóit, hogy terjesszék fel azon tanítók névsorát, kik az elemi iskolai tanítás céljából nélkülözhetetlenek. A felterjesztések megtörténtek s azok alapján a közoktatásügyi miniszter tárgyalást is folytatott a honvédelmi és hadügyminiszterrel, de eredmény nélkül, amennyiben a közoktatásügyi miniszter most tudatja, hogy senkit sem menthet föl, még az igazgatókat sem.

— **Drágább lesz a gyógyszer.** A háborus állapot következtében egyes gyógyszerek igen nagy keresletnek vannak kitéve s mivel különösen a külföldről importált csomagolt gyógyszer különlegességek beszerzése igen nagy nehézségekbe ütközik, ezek árának emelése az előbbi említett oknál fogva indokolt. A belügyminiszterium már megállapította az új magasabb árszabályt, amelynek érvényessége február 15-én kezdődött. Az árszabály általánosságban felemeli csaknem az összes gyógyszerek árát, mely intézkedés csupán a fentemlített keresletre és behozatali nehézségekre vezethető vissza, de nem jelenti egyszersmind a gyógyszerkészítés bekövetkezését.

— **Földbirtokosaink** figyelmébe ajánljuk Dr. Keleti és Murányi cégnek mai hirdetését, mely a tavaszi vetés és az ideai aratás érdekében fontossággal bír.

Szerdahelyi János
könyvnyomdájában
egy tanuló felvétetik.

Csarnok

A cár lengyelországi kastélya.

A cár spalai kastélya Inowłodz mellett már október óta német kézen van. A Kölnische Zeitung egyik munkatársa ellátogatott a kastélyba és érdekes cikket irt benyomásairól:

Gyönyörű, széles műút vezet a tiszta Inowłodzból a másfél órányira fekvő Spalaba, ahol a cárnak kastélya van. Egészen különös és meglepő az utnak ez a tisztasága itt Lengyelországban. Mintha egyszerre másvilágba került volna az ember. Egy földbirtokos felvilágosított, hogy a cár szokott ezen az uton kastélyába menni és mást jóformán nem is ismer országának e részéből. Így tévesztik meg az atyuskát derék alattvalói. Az ut sűrű, vadon erdőségeken visz keresztül. A fák ágai mind sűrűben hajolnak össze fölötte, folyton sötétebb lesz, mind kevesebb napsugár hatol be az ágak között. Hirtelen ritkább lesz az erdő és kicsiny tisztás után nagyszudaru fenyők között visz el utunk. A fenyvesen túl nemzeti színekkel mázolt hidon át soktornyu, kis urasági lakhoz érünk: vadászkastély. Világoszöld zsaluival, apró erkélyeivel, hegyes tornyaival vidám és barátságos látvány.

A kis vadász kastélylyal együtt egyszerre csodálatos lát-

vány tárul a szem elé: egy kis Paradicsom Legyetország kellős közepén. A vadászlak mögött pompás halastó, amelynek tiszta vizében festőien tükröződnek vissza a sötét fenyvesek, a tavon apró szigetek, amelyeket finomművi kis hidak kötnek össze a szárazföldekkel. Az erdő sötétjében kápolna fehérlik, azon túl megy tovább a gondosan ápolat műút. Néhány száz lépéssel a kápolnán túl csupa virágágy, ameddig szem ellát. Pompázó növényzet, mintha csak szőnyeg volna, csupa szín, csupa illat. Messze a háttérben ezüstfenyők között áll a cár kastélya, nagyszabású, modern épület.

A bejáratnál álló nehéz oszlopok különös keretet adnak a kastélynak. Előtte ápolat pázsit, amelynek végtelenségében szökőkutak medencéi a kis oázisok. Balkézről, fák árnyékában tökéletes golfteniszpályák, kényelmes kis lugasok, amelynek falát a cári család tagjainak arcképei díszítik. Jobbra szabad tér közepén a vadonutaj istállóépület. Csodálatosan tiszta, a jászolokon porcellántáblácskák a ló neve. A tágas, üveges fészerben temédek automobil és kocs. Ló nincs az istállóban, talán azért is olyan tiszta. A nagy udvar másik végében három épület áll, az egyiknek hatalmas kéménye van: A a villanytelep és a vízvezeteki művek vannak itt. A német katonaság működésbe hozta valamennyit, a szökőkutak karcsu vizoszlopokat lövellnek a tiszta levegőbe, a magas vizállványokon függő ivlámpák éjjelenként nappali világosságot sugároznak az egész környékre.

Belépek a kastélyba. A fegyverekkel diszitett, meglehetősen sötét előcsarnokon át a fehér diszterembe jutok. A közepén egyszerű, hatalmas asztal. A falakon felváltva tükrök és olajfestmények függnek. Orosz nagyhercegek arcképei között — különös ma ez a környezet — Vilmos császár életnagyságu portréja függ. Meglepő egyébként, milyen kevés izléssel rendezték be a cári kastélyt. Egyszerű, szinte szegényes butorzatu zene-szoba után a fogadó terem következik. Nagy színes ablakok, a tetőzeten meglehetősen jól sikerült freskó: egy német várkastélyt ábrázol. A butorzat pompás, rokokó, sok aranyozással. Csinos a szomszédos női szalon is, csak stílus hiányzik benne. Egy német kapitány, aki három napja lakik a cár kastélyában, azt állítja, hogy ez az előkelő orosz nők izlése.

Nagyon érdekes a cár vadászsobája. A nagy ablakokon

zöld fény árad a terembe, az ablakok üvegfestményei vadászeneteket ábrázolnak. A falakon száz-számra szarvasagancs minden nagyságban. Itt-ott egy vadkan agyaras feje. Állványokon kitömött madarak, sasok és keselyűk, kiterjesztett szárnyakkal. Az ablakokkal szemben lévő fal közepén agancsokból készült keretben a cár arcképe: vadásruhában áll a minden oroszok uralkodója. Agancskarosszékek, asztal. Az egyik oldalfalon hatalmas fegyverszekrény, mintegy száz mindenfajta kaliberű vadászfegyverrel. Mialatt az értékés gyűjteményben gyönyörködöm, a cár jelenlegi lakója, a német ulánuskapitány, elbeszéli, hogy néhány fegyvert már ki is próbált. Nagyon dicséri a vadállományt: tegnap néhány tisztársával vadászgatva, két vadkant és három szarvast, ma három vadkant és egy szarvast ejtettek. Eleinte azt hittem, hogy a kapitányt csak a pompás vadászsoba hozta tűzbe és ősi vadászszokás szerint tódított. Mosolyogva hallgattam a vadászat körülményes elbeszélését és a kapitány, ugylátszik, megértette a mosolyt. A szolgálját hívatta, elhozatta vele a mai ebéd étrendjét és meglepetve olvastam a műsort: „Tyukleves rizsszel, ponty kirántva, szarvas gerinc, vadkanfő, fácánsült.“

A menü minden egyes pontjánál elhangzott a kapitány magyarázó megjegyzése:

— Tyukleves, igen odaát az erdőben nagyszerű fajtyukok vannak. Reggel lőttem néhányat pisztolylyal. A pontyokat a tóból fogtuk. A szarvasgerinc és a vadkanfő a tegnapi zsákmányból valók. A fácánt a legényem lőtte. Ügyetlen volt a fejét találta.

Utítársam, híres és szenvedélyes vadász, csillogó szemekkel hallgatta ezeket a szavakat. A kapitány észrevette és az udvarias házigazda előzékenységével szólt:

— Ha úgy tetszik, megpróbálhatjuk. Siess az erdészhez — szólt a szolgáljához — fogass be, készítsd a fegyvereket.

Mintegy husz perc mulva nagyszerű vadászkocsin robogtunk. A szolgálta hajtotta a lovakat, mellette az erdész ült, hátul az ülésen, mi hárman. A Pilica mentén, homokos uton haladtunk. Balról végtelen erdőségek, jobbról a folyó mocsaras partja. Estefelé járt az idő, sötétedett már és ködös, párás volt a levegő. Kisvártatva bekanyarodik a kocs az erdő fái közé. Köröskörül mély csend, még a kerekek zörgése is tompán hangzik a puha földön. Egyszerre nagy pukkanás hallat-

szik, aztán lövés, lövés után. Minél tovább haladunk, annál erősebben halljuk a lövéseket, sőt a golyók sivitását is. Emberi szó is hangzik fel: németül kiabálnak. A lövések zaja pedig folyton erősebb. Az ember azt hiszi, a legádázabb ütközet színhelyéhez közeledik. A golyók közvetlen közelben süvitenek. Hogy milyen irányból jönnek a golyók, lehetetlen megállapítani. Mi akik résztvettünk Namur ostromában, akik ott voltunk Hindenburg valamennyi nagy győzelménél, sosem hallottunk ennyire kellemetlenül sivitani a golyókat.

A kapitány láthatóan bosszankodott.

Mély csend. Aztán halkán szólt a kapitány:

— Vigyázzatok! Ott a fák között

Valóban, a sötét sűrüből fekete tömeg buvik elő. Mialatt én töltöm a fegyveremet, a barátom már tüzel is, a fekete tömeg meginog összerogy. Vadkan volt. A kapitány megadta a vonagló állatnak a kegyelemlovást, aztán futólépésben megyünk a zsákmány felé. Mikor odaérünk, különös látvány tárul elénk. Az

erdő sűrűjéből katonák bukkannak elő. Német vitézek, fegyverrel a kezükben. Valamennyinek karján vöföskeresztes szalag. A vezetőjük egy főorvos, aki elmondta, hogy egészségügyi csapatával már napok óta van tétlenül Inowlodzban. Nagyon unatkoztak és így elhatározták, hogy kis kirándulást tesznek a cár vadaskertjébe. A kirándulás tegnap is, ma is nagyon szép eredménnyel járt, összesen tizenegy szarvast és hat vadkant lőttek.

— Ez a vadaskert olyan dus, — mondta az orvos; — hogy ha az ember célt téveszt, mikor egy vadkanra lő, okvellen eltalál egy szarvast.

Az orvos kijelentését a mi vadász-zsákmányunk is igazolta és a gulyásfőző üstben napokon át csak szarvas és vadkan husa főtt a legénység nagy öröme . . .

Szarkáné házában a korház mellett kisebb-nagyobb lakások kiadók, 3 vagy 4 szobás lakás is kapható. Értekezni lehet a tulajdonossal Zöldfa-utca 9. szám alatt.

Országos érdek

hogy az idei termés fényesen sikerüljön, kötelessége tehát minden földbirtokosnak a tavaszi vetést idejekorán kártevések ellen megvédeni. A vetőmagnak ellenségei: a varjúk, egerek, hangyák és az üszök, melyek ellen biztos védelmet nyújt a kitünő

C O R B I N

csávázó-szer, mely 8 év óta bevált, miként azt tudományos intézetek, valamint gyakorlati gazdák alapos kísérletei hitelesen bizonyítják. A Corbin nem befolyásolja a vetőmag csirázó képességét! Buza, rozs, árpa, zab, kukorica, répa, kender, konyhavetemény stb. magjainál alkalmazható egyaránt kitünő eredménnyel. A jelenleg drága kékkövel való csávázás, mely csak üszök ellen véd, teljesen elmaradhat.

Megrendelések idejekorán lehetőleg azonnal eszközleendő, mert a vasuti szállítás számos vonalon akadálylyal jár.

Rögtön küldünk árajánlatot, (igen egyszerű) használati utasítást és bizonyítványmásolatokat érdeklődőknek.

Dr. KELETI és MURÁNYI vegyészeti gyára Ujpesten, valamint a főelárusító: Özv. GRÜNWALD JÓNÁSNÉ, ABONY.

Uj temetkezési vállalat
nyílt meg a kaszárnya közép épületében.

SZERDAHELYI JÁNOS

könyvnyomdája

ABONY (Pestmegye) kaszárnya épület

Ajánlja teljesen ujonnan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJÁT

bármiféle nyomtatványok elkészítésére, a legolcsóbb árak mellett.